

Argumentele lor Rolul cooperativelor în viața economică

Președintele partidului național-țărănesc, d. Ion Mihalache, a emis ideea „statul național-țărănesc”, a întocmit un program al partidului, pe care conduce, pentru ca aceasta, — luând în mână guvernarea țării, respectând formele constituționale actuale, apărând și ridicând monarhia, păstrând tot ce e bun din sistemele trecute, dar nimicind tot ce s'a dovedit a li rău, — să purceadă, urmând linia și litera programului, la înlăturarea tuturor dezideratelor menite să ducă la realizarea „statului național-țărănesc”.

Spre a face cunoscută ideea și spre a populariza programul d. Mihalache a cutrecreat întreaga țară și, secondat de cele mai luminate figuri, pe cari le are nu numai partidul dar și țara, a reușit să cucerască, fără nici o îndoială, întreaga opinie românească. Ideea a prins însă rădăcini mai cu seamă în păturile țărănimii, care de mult așteaptă să fie smulsă din mizeria în care se găsește de secole. Programul partidului național-țărănesc e cunoscut azi de întreaga țărănie, iar președintele acestui partid, omul care a emis ideea, se bucură de o popularitate necunoscută până azi în această țară. Doar celălalt conducător al acestui partid, d. Iuliu Maniu, îi egalează pe d. Mihalache în această privință.

Cei ce înțeleg mersul vremurilor, aceia cari privesc cu obiectivitate situația țării și a țaranului, aceia cari își dau perfect de bine seamă că un stat cu o populație de 85% țărani, înglodată în cea mai neagră mizerie, nu poate progresa și că, în acest scop, statul are nevoie de țaran sănătos, bine hrănit și cult, cum o spune însăși autorul ideii, înțeleg că popularitatea partidului și a președintelui său este o urmare firească a ideii și felului cum se pune.

O știu asta și adversarii politici. O știu în primul rând liberalii. O știu și celelalte partidele cari se svârcolesc să pună mâna pe putere, indiferent prin cine, în ce condițiuni, indiferent dacă vor putea face față nevoilor interne și externe, ale țării, indiferent ce va fi mâine. Scopul e puterea și nicidecum o sănătoasă conducere pe care țara o reclamă, de care țara are nevoie îndeosebi în aceste vremuri cari nu lasă să se întrevadă ce va fi mâine.

Liberalii își cunosc viitorul într'un eventual stat țărănesc, cu cooperative, cu magazine sătești, cu bănci populare, cu agricultură cumpătată pe cele mai bune făgașuri, cu țaran cult, cu țaran conștiincios de îndatoririle sale, dar tot atât de conștiincios și de drepturile sale, pe cari nu le va mai lăsa călcate în picioare și nesocotite întocmai ca o zdreanță aruncată în drum.

Iată pentru ce guvernul, ieșit din sânul partidului liberal, se cramponază la putere în ciuda țării, în ciuda ordinii de stat, în

ciuda nevoilor națiunii cari nu e capabil să le soluționeze.

El însăși, guvernul și partidul liberal, nu se mai coboară între cetățeni, nici pentru a-și justifica tinuta, nici pentru a-și „îmbuna popularitatea” din care n'a mai rămas decât amintirea. Are însă grijă ca toată acțiunea partidului național-țărănesc să fie — dacă e posibil — contrabalansată de teroriștii grupărilor de dreapta, de copiii dlui Cuza și Goga, de ratații politici ai dlui Vaida și, bineînțeles, de somități politice ce plutesc în propria lor conștiință deasupra partidelor, somități de cari nu e lipsită capitala, dar nici cele mai îndepărtate centre de județe și cătune. Aceștia — sprijiniți de guvern prin autoritățile în subordine, deși din cauza unora din ei s'a instituit starea de asediu și cenzura — cutreeră safele și fiindcă țărănimia nu-i ascultă, căci urmează fără excepție partidul dlui Ion Mihalache, provoacă scandaluri și bătăi.

Dacă până aci nu s'au înregistrat astfel de provocațiuni, cazul dela Sighetul Marmășiei este, fără doar și poate, semnalul ce se aștepta. Inceputul acesta, care a avut victimă în persoana dlui dr. Ilie Lazăr, un vechi și cunoscut luptător al partidului național-țărănesc, pare a fi avertisment ce se dă dlui Ion Mihalache și celorlalți fruntași ai național-țărăniștilor.

Glontecele care a rănit pe Ilie Lazăr este doar începutul și nu se știe dacă nu cumva el era destinat aceluia care a lansat ideea statului țărănesc. În orice caz trebuie să bănuim că undeva se păstrează cu grijă un alt glonte, căruia i s'a dat, poate de pe acum destinația de a stinge o viață, ce este scumpă întregii țări, fără ca să îndușezeze pe aceia cari, încurajați de cântăreții țării, nu fac altceva decât să continue exercițiile începute în ajunul Crăciunului din 1933.

Acești curagioși din umbră și întunec și-au greșit însă socotelile, dacă au uitat că Ion Mihalache nu e nici laș, nici fricos. Eroul din războiul mondial, decorat cu cea mai mare decorație ce se poate obține pentru vitejie, nu se intimidază nici de revolverul de serviciu al poliștilor comandat, nici de gloanțele imberbilor fanatizați de oameni fără răspundere.

Și ca să nu se uite, față de aceste argumente zdrobitoare ce se aduc în lipsă de alte argumente, datorită sărăciei spirituale, din partea adversă ideii statului țărănesc, național-țărăniștii — și când spunem național-țărăniști să știe că spunem, țara va găsi replica ce se cuvine.

Răbdarea țărănimii a mers prea departe. Lăcustele slobozite asupra ei, de către aceia cari își vor conzervată puterea ce o dețin fără nici o justificare, vor fi strivite de către opincă, fără milă. Aceasta în spiritul dreptului la viață. A.

O țară cu proprietate parcelară — cum e a noastră — își inselează greu existența, dacă tolează mai departe acțiunea capitalismului. Gospodarii, oricât ar fi de chibzuiți, nu pot să producă tot ce li este necesar, pentru că dricul lor de pământ e prea mic. Au nevoie de articole streine puterilor lor. Le trebuie fabricate. Nu-și pot valorifica ce brumă scot și ei din sudoarea verilor. Produsele lor sunt în totdeauna inferioare, pentru că o agricultură rațională presupune iarăș capital.

Trăiesc într'o continuă sărăcie și într'o neostoită muncă. Toate, pentru că n'au „cu ce”. Lipsește capitalul. Ori mai precis, este prea mult capital, dar acesta nu-i al gospodariilor, ci al sperțarilor înfundați în tabacul cafeinelor. Acest capital strein, ori indigen — întodeauna însă grupat și cartelat de pricepușii în freburi — stăpânește viața economică și nădușește să omoare tot ce mai este moral în tradiția atelierelor și ogoarelor. Acest capital instalat obrasnic între producător și consumator îi exploatază deopotrivă. Muncitorul din fabrică, surd de sgomot, orb și atacat de gaze, muncește cât e zi albă și numitele ore suplimentare din noapte, pentru că să nu aibă coaja de pâine și să fie pururea lipsit de cea mai elementară asistență medicală. Plugarul, cel cu munca hazardată de mersul ploilor și al vânturilor, vinde produsele agricole pe prețuri de baljocoră. Capitalul cămătar plătește și pe lucrător și pe plugar. Și tot capitalul aprovizionează cu cele trebuincioase și pe unul și pe altul. Rolul său se mărginește numai la a face plăți și încasări, înșelând munca și speculând consumația.

Acest intermediar nepoftit de nimeni este producător de criză și trai rău. Căci, pentru serviciul care-l face — nu se mulțumește cu un salariu, ci speculează și pe consumator și pe producător.

Când intervine pe piața cunoscuta lege a „cererii și ofertei”, sperțarii capitalului se folosesc, și pentru că au bani, știu să în-

cheie acte cu diferite firme streine pentru a putea lua maximum de câștig.

Acest rol de intermediar l-au avut chiar și unele guverne, cari își au doctrina capitalistă. Aceste guverne au lucrat efectiv ori au protejat pe anumite persoane, prin votare de legi în acest sens.

Capitalismul a lucrat cu isbândă, pentru că găsit pe micii agricultori și pe muncitorii de fabrici neorganizați. Plugarul nostru nu produce cantități mari de produse agricole. Prisosul lui e pușin. Și pentru aceasta nu poate trata desfacerea cu streinătatea ori consumatorii. Vânzare și-o face la întâmplare. Pleacă dimineața cu ce are peste trebuințe spre piața și... „ce-o da târgul și norocul”. Și, târgul și norocul lui sunt samsarii capitaliști ce s'au postat la barierele piețelor. Pierderea zilelor, socoteală că acasă îl așteaptă perceptorul, neîntrezărirea unui alt deuseu, îl hofărășc să nu se mai întoarcă cu produsele acasă. Așa este și cu muncitorul-consumator. Pentru că trebuie să mănânce și să se îmbrace cumpără dela primul depozit și magazin ce-i ese în cale cu prețuri exagerate, pentru că nu dispune de atâția bani să se poată aproviziona pentru mai mult timp, și direct dela producător.

Dacă este o cooperativă în fiecare sat care să cumpere produsele pe un preț oneros, specula a încetat. Plugarul primește bani dela cooperativă la timp, în schimbul produselor. Cooperativa centralizează produsele, ia contact cu altă cooperativă de aprovizionare (pentru consumatori) pentru a le desface. În acest fel, câștigul extraordinar de mare al capitaliștilor se împarte între consumator și producător.

O desfacere în cantități mari și direct consumatorilor, precum și o aprovizionare tot în cantități mari și deadreptul dela producători își au avantajele lor pe cari nu le poate tăgădui nimeni. Și aceasta operație n'o face decât cooperativa.

I. Lascu

Adunările noastre:

La 20 Octomvrie la Buteni ora 1 jum. d. m.

La 27 Octomvrie la Săvârșin ora 3 d. m.

La 3 Noemvrie la Arad ora 8 a. m.

La această adunare va lua cuvântul
D. ION MIHALACHE și D. IULIU MANIU.

Pagina Tineretului Național-Tărănesc

Munca în Statul Liberal Codițele liberalilor!

Statul liberal este statul în care trăim astăzi. În care părinții noștri au suferit atâtea nedreptăți. În care au muncit muncă de rob pentru ca roadele să fie culese de samsarii și exrocii regimurilor liberale.

Căci, liberalism înseamnă risipirea poporului pentru ca să poată fi mai ușor exploatat.

Așa au pățit părinții noștri și așa vom păți și noi dacă nu ne vom organiza. Dușmanii poporului sunt uniți și organizați. În tabăra lor nu există liberalism. Noi suntem risipiți, fiecare de capul nostru, căci aceasta e metoda liberală.

Tineretul să se deștepte la o viață nouă și să se organizeze. Datoria fiecărui tânăr este ca să facă pe fiecare a înțelege că, după cum suntem înfrâșiți la muncă și la necazuri, trebuie să fim înfrâșiți și în politică pentru a crea statul cel nou: Statul Tărănesc, în care ordinea, dreptatea și munca să fie cinșite, iar țărâniea să nu mai fie exploatată și batjocorită.

Țăranii și orice muncitor trebuie să știe că toată mizeria lor vine dela politica liberală care trăește pe spinarea muncitorilor.

Dacă situația ni se pare mai dezastruoasă în agricultură este mai mult o iluzie pe care ni-o împune acest domeniu mult mai întins al activității românești, fiindcă suntem o țară de țărani agricultori. În realitate, tot așa de crunt lovite, sunt și celelalte feluri de muncă, începând cu munca intelectuală și sfârșind cu munca agricolă.

Tot ce este muncă omenască în această țară a fost și este exploatat de capitalismul strein și băștinăș mai în urmă.

Băncile liberale unite cu băncile streinilor din țară sau de peste hotare, protejate de toate guvernările liberale au fost și sunt nenorocirea acestei țări.

Și iată cum:

1) Au făcut o seamă de industrii (fabrici) parazitare pentru a putea mai ușor suga bugetul țării și stoarce toate avantajele posibile.

2) Au făcut din țară o moșie a lor, prin diferite legi de protecție a instituțiilor lor. Așa de exemplu, au închis granițele cu vămi ca să nu poată poporul cumpăra marfă streină, bună și de 3-4 ori mai eficientă. Când făceau aceste legi spuneau țării că protejează industria națională, dar de fapt protejau industria liberală și streină, care jefuiește poporul.

3) Muncitorii din fabrici sau depe moșiile lor au fost și sunt plătiți numai ca să-și tragă zilele de azi pe mâine, sau sunt aruncați pe drumuri, pentru ca să nu poată niciodată să se ridice la o viață de oameni liberi.

4) Au dat voe liberă băn-

cilor să jupoaie țărâniea cu camătă peste măsură de mare, ajungând chiar la 30-45%, până când țărâniea a sărăcit complet. Ca să nu piardă băncile depe urma Conversiunii, guvernul liberal a hotărât să le despăgubească tot depe spinarea țării.

5) Fabricile s'au unit în diferite *trusturi* și *carteluri*, fixând prețuri foarte scumpe la toate mărfurile lor, iar produsele muncii țărănești și ale altor feluri de muncă, sunt plătite, tot de capitaliști, cu prețuri de batjocură.

6) În timp ce poporul este sărăcit, liberalii măresc dările, ridicând și ultima sdreanță din coliba țaranului, lăsându-l pe drumuri să moară de foame și frig.

Aceasta este considerația pe care liberalii o dau țării. Iar dacă pe unele locuri au făcut și câte un bine, este exact ceea ce face gospodina cu găscă pe care o îngrășe ca să fie mai gustoasă când va fi tăiată și mâncată.

În statul liberal (strein din lire) munca este exploatată cu nerușinare, iar muncitorii sunt considerați drept vite bune de pus în jug și folosite pentru înșăgățirea câtorva venetici și lichide de aici.

Deaceia, fiecare guvernare liberală înseamnă un nou val de jaf și excocherie în averea publică. Cazul Nacht-Vasilescu cu hoțiile dela Banca Națională patronate de Toni Iliescu vice președintele senatului liberal de acum sunt o dovadă, dar nu singura.

Țara a fost mințită și jefuită sub regimurile liberale.

Poporul s'a convins că liberalismul este o nenorocire care ne-a adus dezastrul din timpul războiului, cu armată descultă și care ne-a adus toate nenorocirile de după război, până azi.

Poporul trebuie să scuture acest jug rusinos care ne-a făcut de răs în fața streinilor (lamandi) și ne-a adas în săpă de lemn.

Statul țărănesc este singura salvare posibilă! Restul e minciună.

I. D. Ungureanu

Intrebat fiind de mulți — chiar foarte mulți — prieteni și cunoscuți, ce rost au și ce vor, diferitele partide și grupulețe, cari să tot înmulțesc în timpul din urmă, mai aman ca ciupercele după ploae, — deși o fac cu multă neplăcere, — (căci nu-mai plăcere nu se poate numi a le opri la corul broaștelor din baltă) totuși pentru a lămurii unele lucruri — necunoscute prietenilor noștri, de astă dată mă voi opri puțin asupra acestui fel de a face politică, și vom căuta să vedem care le sunt rosturile și unde vor să ajungă acești încurcă-lume?

Să-i luăm pe toți la rând, ar fi peste putință; căci sunt mulți foarte, ca muștele, bătut-iar focul. Și apoi nici nu umblă toți pela sate. Unii operează numai la orașe. De aceia noi nu ne vom ocupa, d. e. frontul constituțional, blocul cetățenesc și încă altele. Pe la sate să plimbă mai mult disperajii dlui Vaida cari-și zic acum frontul românesc, și garda de fer, înrecându-se întreolaltă în a înjura partidul național-țărănesc, pe frunțașii lui și îndeosebi pe dl Maniu. Ceia ce-i mai interesant în atitudinea acestor derbedei este, tocmai faptul că, înjurându-ne pe noi — ca și când partidul național-țărănesc ar fi la guvern — despre liberali nu scapă nici un cuvânt rău, nici gardiștii și nici Vaidiștii.

De ce ne înjură pe noi?... Motivele sunt mai multe și diferite. Ceia ce-i doare mai rău e însă faptul că nime nu-și bate capul cu ei, și mai ales lumea la sate — vorbesc de organizațiile noastre — a rămas și pe mai departe în jurul steagului țărănesc. În afară de câteva elemente dubioase toată masa țărănească, îi respinge cu dispreț, și chiar dacă pe ici-colo câte un sătean mai milos le ascultă băgăuile, la urmă li se spune pe șleau: „apoi, dacă a-ți plecat din partid, să fiți sănătoși! noi rămânem, tot așa cum am fost“. Să înțelege ușor deci furia neputincioșilor împotriva d-lor Mihalache și Maniu.

Și apoi pe liberali de ce să-i înjure? când îi lasă liberi să-și facă mendrele. Ba chiar îi și încurajează. Am găsit chiar eu sate, unde pri-marul și servitorii săi comunali au strâns lumea să-i asculte pe Vaidiști, îndemându-i să se înscrie în așa zisele legiuni ale lor. Iar în ce privește „Totul pentru țară“ — fosta Gardă de fer (ăi de l'au ucis pe Duca) autoritățile privesc cu multă indiferență cum unii funcționari militează în rândurile acestora. Ia să

ne gândim puțin, ce ar păți funcționarul bătut numai că ar avea simpatii pentru partidul Național Tărănesc?...

Să mă ocup în parte de cei cari formează aceste adunături, găsesc că-i de prisos. Dar — să le aducem aminte numai — că plecând cu un ceas mai de vreme din rândurile noastre, au scăpat de rușinea de a fi aruncați cu mănușorul, unii poate chiar până la ușile parchetului. Li sfătuim însă să se astâmpere. Să nu creadă că fiind azi codițele liberalilor, dosarele lor vor fi veșnic în mâinile acestora. Ca mâine s'ar putea să fim noi în posesia originalelor și atunci ne vom călca pe inimă și îi vom pune acolo unde de mult trebuia să fie. Și apoi să vedem veni-vor Frații Weisz — cei cu porcii — dela Oradea să-i scoată?

În ce-i privește pe tinerii, cărora le place să facă marșuri cântând arii Hitleriste, le atragem atențiunea că, „Statul Național-Tărănesc“ de mâine va avea de grije, ca să-i pună la treabă, mai de folos și pentru ei și pentru țară. **n. a.**

Chestiuni de organizare a tineretului

Ne-a sosit dela București Regulamentul de Organizare a tineretului național-țărănesc.

În comuna Covăsinți s'a organizat tineretul național-țărănesc, constituindu-se în 8 grupe a câte 10 tineri fiecare. Comanda sectorului o are inimosul tânăr Chiș ajutat de cei opt comandanți de grupe, toți tineri și de ispravă. Numele lor îl vom publica altădată.

În comuna Târnova se ocupă cu organizația tineretului dl. Moșlon ajutat de dl. Ignușa Gh.

Organizația tineretului din cuprinsul orașului Arad a avut întrunirea, în localul clubului nostru din str. V. Goldiș 6, sub președinția d-lui Aurel Lazar secretarul acestui sector.

În tot cuprinsul județului se lucrează intens la organizarea tineretului național țărănesc, paralel cu acțiunea de propagandă a cadrelor susținută de frunțașii partidului.

Către dnii șefi de sectoare

Dnii șefi de sectoare, cari au ridicat cărți de membri, programe și statute și n'au achitat contravaloarea lor, sunt rugați să binevoiască a se îngriji de încasarea prețului de 5 Lei per buc. pentru cărțile de membru, 25 Lei pentru un statut și un program, iar pentru un statut sau program aparte câte 15 Lei și a ne trimite suma în timpul cel mai scurt posibil.

Casier,
prof. Ilie Ardelean

In ziua de

14 NOEMVRIE

Partidul Național-Tărănesc va ține

o adunare în proporții uriașe în

BUCUREȘTI.

Arădanii pot călătorii la București și retur

pentru suma de **Lei 150.-** Plecare dela Arad

MARILE ADUNĂRI

național-țărăniște din Târnova și Șilindia județul Arad

În ziua de 6 Oct. a avut loc o mare manifestație politică național-țărănișă în comunele Târnova-Șilindia din județul Arad. Din partea conducerii județene au participat d-nii: Mihail Cosma, vicepreședintele org. județene, prof. Ctin Teodorescu, secretarul general al organizației; prof. Ilie Ardelean, dr. Alexa Boțioc, dr. Augustin Lazăr, dr. Aurel Raicu, colonel în retragere Babescu, N. Frumuzache, Chera Ioan, dr. Grigorovici, Ion D. Ungureanu secretarul org. tineretului, dr. Voștinariu Vasile, Ineu, Ctin Stamatoiu inv. în Arad, etc. Oaspeții au fost întâmpinați în gara Târnova — Abrud, de șeful sectorului respectiv d. Popescu Florian, înconjurat de un număr de țărani. La gară d. Chir-lă Damian, președintele org. Târnova a urât oaspeților bun venit. A răspuns d-nul prof. Ctin Teodorescu, mulțumind pentru frumoasa primire.

Cuvântările

Primul vorbitor a fost preotul **Calinescu**, care după ce a salutat pe oaspeții veniți dela Arad, spune celor de față să dea ascultare vorbitorilor, cari vin să tâlmăcească țării Biblia Statului țărănesc, preconizat de d. Ion Mihalache, șeful suprem al partidului.

S'a dat apoi cuvântul d-lui **Popescu Florian**, șef de sector, care spune că actualul guvern nu se menține decât mulțumită măsurilor excepționale cunoscute — cenzura și starea de asediu. Atacă diferite întreprinderi liberale, printre cari și fabrica de zahăr din Arad, unde elementul țărănesc întrebuințat în lucru este tratat cum nu se poate mai rău. Termină spunând că singurii salvatori ai țării nu pot fi decât Ion Mihalache și Iuliu Maniu.

D. dr. **Boțioc Alexa**, fost primar al Aradului, spune că odată cu înlăptuirea marelui Uniri, a așteptat o dusăvârșită libertate în cuprinsul Ardealului dezrobii. S'a înșelat însă deoarece scăpând de urgia jandarmului ungar a dat de o nouă prigoană, aceia a ciocoiului care numai român nu poate fi. Amintește de marea adunare din 1928 dela Alba Iulia, indemnând pe cei de față să se grăbească a da demonstrației din 14 Noembrie la București același aspect măreț și de hotărâre de a învinge. „Vom fi acolo, în capitala țării, cei mai buni români, și-a terminat d-sa vorbirea, în fruntea cărora stau hotărâși pentru orice jertfă șefii noștri de azi și de totdeauna: Ion Mihalache și Iuliu Maniu.

Statul țărănesc

D. prof. **Ardelean Ilie** vorbește de suferințele îndurate în urmă de 8 ani, când sub o guvernare liberală nu putea vorbi liber țărănilor din această parte a județului. Continuă arătând avantajile pentru țaran, a aplicării Statului țărănesc, preconizat de șeful partidului, singurul mijloc

prin care elementul țărănesc s'ar putea valida în toată puterea forței lui. Cere resp. clarea jurământului făcut în ziua de 6 Mai 1928 la Alba Iulia, spunând că acest jurământ trebuie să călăuzească pe fiecare membru al partidului spre București în ziua de 14 Noembrie pentru a cuceri puterea.

D. **Babescu**, colonel în retragere atacă și d-sa conducerea de azi, acuzând guvernul că acoperă toate nelegiuirile, desconsiderând până și înzestrarea armatei. Își încheie vorbirea făcând apel la cei de față, pentru a participa în număr cât mai mare la manifestarea partidului național-țărănesc în ziua de 14 Noembrie la București.

D-sa acuză guvernul liberal că lăsa țara deșertată.

D. **Micșine Frumuzache** elogiază persoana d-lui Iuliu Maniu, spunând că toți cari îndrănesc să se atingă de cinstea personală a d-lui Maniu, se ating de cinstea partidului, fapt care nu este admis când se știe că guvernările acestui partid au fost cele mai rodnice de la Unire încoace, și amintesc pe cei mai principali: „RESTAURAȚIA“ (toți cei de față strigă „Trăiască Regele“).

Făcând aluzie la manifestații extremiștilor de dreapta la care participaseră 5 fidei și 3 femei, vorbitorul a spus: „A se glorifica Hitler în țara românească, în seamă că nu se cunosc poftele acestui dictator; poște cari vizează direct țara noastră, prin înțelegerea pe care el a făcut-o cu dușmanul nostru de veacuri: Ungaria“. Termină cu același indemn de-a participa câți mai mulți la demonstrația național-țărănișă din 14 Noembrie.

D. dr. **Șt. Grigorovici** vorbește cu multă însuflețire despre binefacerile democrației adevărate, pentru viața unui popor. Arată cât de periculoase sunt dictaturile — atât cele de dreapta cât și cele de stânga — fiindcă dictatură nu este altceva decât răpirea libertății poporului și dominația bunului plac al dictatorului și al prietenilor săi.

D-sa mai arată că dictatorii doresc războiul și face atent poporul să se ferească de partidele cari propagă dictatura.

D. **C-TIN TEODORESCU**, secretarul organizației, este primit la tribună cu repețite aplauze. D-sa începe: „Frați țărani, lupta pe care o începem azi e lupta care va duce la victoria noastră: de-o parte stau ciocoi țării românești de partea cealaltă stați voi, alături de noi conducătorii voștri. — Semnalul luptei nu l-am dat noi, ci acel domn Tătarescu, care se crede încă conducătorul guvernului de azi. Tactica i-o cunoaștem. Recunoscându-și incapacitatea de-a governa, împrowează insulte în omul

Soc. Anonimă Gospodărie Electrică Arad

Bulevardul Regina Maria No. 2-4-6. ☎ Telefon No. 307.

Execută instalațiuni electrice.

care reprezintă naționalismul românesc din Ardeal, d. Iuliu Maniu (urale). Pentru a-și ascunde slăbiciunea acestei guvernări, primul ministru al țării a vrut să schimbe însăși Constituția. Dacă o putea face, drepturile voastre de-a vă putea face, drepturile voastre de a vă putea spune răspicat păsurile, erau desființate“. Termină aducând elogiul celor doi mari fruntași ai partidului, d-nii Ion Mihalache și Iuliu Maniu, cari prin apelul cunoscut cheamă țărănimea la București în ziua de 14 Noembrie.

D. DR. MIHAIL COSMA vicepreședintele org. face un larg expozeu al situației politice din țară.

Analizază opera de guvernare liberală arătând că este cea mai nenorocită dintre toate.

Vorbește despre politica necinstită a celorlalte partide cari toate se sprijinesc pe liberalii. Arată ca singurul partid în stare să guverneze această țară și să îndrepteze situația țărănișă este partidul național-țărănesc.

Arată însemnătatea marii adunări ce va ține la 14 Noembrie în București și cere tuturor să participe cât mai mulți pentru a atunța acest regim păgubitor țării.

Indeamnă țărănimea să fie solidară și dacă unul din ei capătă o lovitură, datori sunt toți să-l aere și să dea 20 inapoi agresorului.

D. dr. **Voștinariu** din Ineu urcând la tribună în aplauzele ge-

nerale, face o descriere amănunțită a mizeriei ce paște țărănimea. Arată că toată mizeria și toate neajunsurile prin cari trecem se datoresc guvernărilor liberale din această țară și în special guvernării actuale care arată până la ce grad de decadență am ajuns.

Ajunge la concluzia că numai o guvernare național-țărănișă poate îndrepta lucrurile.

Statul Țărănesc e singura salvare

D. **Ion D. Ungureanu**, secretarul org. finereului din județul Arad luând cuvântul spune că dacă toate partidele fac opoziție part. național țărănesc care nu este la putere, este pentru că toate sunt în slujba capitalismului liberal strein de neamul nostru și asupritor al poporului țărănesc. Naționalismul acestora este numai o minciună.

Arată pe înțelesul poporului cât de mare este deosebirea între noi și liberali în ceea ce privește concepția despre: Națiune și Stat, despre democrație și mai ales despre Economie.

Arată în cele din urmă falimentul sistemului economic liberal și arată că liberalii au suferit înfrângere acolo unde ei se credeau mai tari.

Încheie arătând posibilitatea practică a Statului Țărănesc al cărui apostol este d. Ion Mihalache. (Aplauze nesfârșite).

Concluzia pe care o scoatem este că șeful sectorului d. Fl. Popescu desfășoară o activitate spornică și că poporul nu mai poate suporta regimul liberal.

Pentru guvernul

Guvernul disperării și al neputinței a organizat la Sighet,

în Maramureșul celei mai negre mizerii, în care țărăniile trăesc și acum ca pe vremea lui Decebal, autorități inconștiente au executat după un plan preconcept, un și au tras cu revolverele în țărani.

S'a pus la cale provocarea, și s'a tras cu armele în țărani ca 'n timp de revoluție.

Alături de ei a căzut și ținta acestui atac odios, d. Ilie Lazăr și totuși, procurorul Baciu n'a fost încă suspendat, și nici 'nu s'a luat vre-o măsură de sancționare a politice eroice.

Guvernul n'a găsit cu cale să dea cel puțin un comunicat asupra acestor crime săvârșite de poliție sub comanda unui procuror.

Iar, indirect, a pomenit de un glonte rătăcit care a lovit pe d. Ilie

Lazăr, exact în apropierea inimei.

Să nu înceapă gloanțele să rătăcească, fiindcă, s'a dovedit că un glonte rătăcit nu se știe niciodată unde ajunge.

Guvernul să nu aibă și cinismul de a face glume, după ce a săvârșit crimele, și după ce are mâinile și conștiința pătate de sângele țărănilor din Maramureș.

Să nu glumească nici de gloanțe rătăcite, și nici de anchetele în familie.

Anchete binevoitoare inspirate de acolo de unde a venit și provocarea și asasinatul nu pot spăla sângele care a curs la Sighet.

Să nu se treacă cu ușurință peste asemenea acte criminale.

Ministerele de justiție și de interne trebuie să dea socoteală.

Țărăniile nu pot fi ucise ca niște câini.

Procurorul Baciu și comandantul poliției să fie imediat suspendați.

Dacă n'au fost uneltele unui asasinat pus la cale, suspendarea lor se impune, imediat.

Partidul liberal să plece

Cenzura și starea de asediu două mijloace prin care partidul național liberal se menține la putere învalui într'un mister parte din politica falimentară a partidului liberal, dela venirea lui la putere până în zilele de azi.

Haos în administrație, haos în justiție, în viața economică și financiară, și cu toate acestea partidul liberal constituit în cete de sanguini politici — continuă să guverneze.

Când într'o țară instituțiile nu sunt respective, când într'o țară, ca la noi, instituțiile se aseamănă cu niște stâlpi înfipti în pământ, cea țară este sortită progresului (steril).

Partidul Liberal prin tendința individualistă care-l caracterizează a importat o multime de instituții straine în care a introdus corupția afaerismului, fără să respecte acea lege a afinității eterne fără să respecte, vocația. Toate aceste instituții sunt sortite peririi. În locul acestor instituții vor lua locul alte instituții isvorâte din caracterul etnic al poporului românesc, isvorâte din calendarul istoric al poporului românesc.

Prin aceste instituții se va stabili un echilibru între sate și orașe, care va duce la echilibrul economic politic și financiar al statului românesc de mâine.

Comerțul nostru prin regimul de import-export stagnează, căci contra primei de 44% plătită de către importatori pentru alimentarea fondului primelor valutare, pentru încurajarea exportului, străinătatea a început să aplice aceleași represalii economice, impunând cu 44% la sută mărfurile noastre exportate.

Ne lipsește un produs-monopol care să stăpânească toate piețele streine pentru aplicarea primei de 44% la sută, guvernul a aplicat a anapoda această primă, fără să fină seama ce avem de importat și ce avem de exportat dintr'o anumită țară. Și dacă ne gândim la afacerea cu devizele unde alături de excroci Vasilescu-Nacht sunt amestecați membrii marcanți din partidul liberal constatăm imoralitatea în care înoată partidul liberal. Guvernul nu poate să transfere cuponul extern, guvernul nu poate să transfere datoriile comercianților români în străinătate. Bugetul se soldează cu câteva miliarde deficit, prin ridicarea cheltuielilor la personal, prin ridicarea cheltuielilor la material de pe urma ridicării taxelor de consumație, care reflectează o urcare a prețurilor, și o ridicare a valorii cifrei de afaceri care implicit va duce la inflație.

Guvernul prin regimul de valorificare a cerealelor de pe urma căruia profită numai samsarii; prin noua lege a Camerelor de Agricultură, lăsând numai o Cameră la 2-3 județe pe cari le-a transformat în hambare liberale, a făcut o politică de mântuială față de clasa țărănească. Singura lor atenție a fost îndreptată asupra băncilor și întreprinderilor industriale cari nu sunt în interesul economiei naționale ci în interesul lor.

În viața administrativă trăim sub regimul comisiilor interimare un adevărat flagel administrativ. Ordinul unei autorități administrative echivalează cu ordinul unui despot, țărânul român nu mai are de aface decât cu jandarmul și cu receptorul. Acest sistem ne reamintește ve-

chiul sistem al Rusiei țariste unde un simplu guvernator era un adevărat țar.

Țărânul român este pe aceiaș treaptă cu mujicul rus.

Din contră mujicul era avantajat deoarece nu era săcărît de către receptor care la noi e un adevărat stat în stat.

Part. Naț. Lib. este un partid vechi de 70 de ani, învechit în rele, armele lui de guvernare au fost întotdeauna: cenzura și starea de asediu.

Partidul Liberal este un partid recidivist singurul remediu contra lui nu este trimiterea lui la vatră pentru a se reface în opoziție, ci eliminarea lui perpetuă, segregarea lui perpetuă din societate.

Și după acest faliment în toate domeniile regimul liberal mai stă la putere. Aceasta înseamnă să n'ai nas și n'ai obraz. E de mirare??.. Căci în afară de câteva individualități restul guvernului este compus din nulități sociale, cari au făcut „Școala flecării“ dela Cafeneaua „Capșa“.

Partidul Liberal care a introdus în țară o adevărată atmosferă de libertinaj politic să plece dela putere. Prea mult a profitat de cea slăbiciune a poporului român: păcatul toleranței exagerate.

Dr. Gheorghe Mladin

OFICIALE

Către dnii membri ai Delegației Permanente, șefi de sectoare, membrii Com. jud. și președinți de organizații locale

Li se reamintește dlor membri ai Delegației Permanente, dlor șefi de sectoare, dlor membri ai Comitetului județean și dlor președinți ai organizațiilor locale că, în ultima ședință a Deleg. Permanente și Șefilor de Sectoare, s'a hotărât că fiecare membru al Delegației Permanente să contribuie, cu o cotizație anuală de Lei 1000.—, șefii de sectoare de Lei 500.—, membrii Comitetului Județean cu Lei 100.—, iar președinții organizațiilor locale cu Lei 30.—

Deasemenea s'a hotărât ca fiecare organizație locală să plătească o cotizație anuală de Lei 100.— indiferent de numărul membrilor.

Rog pe dnii vizaiți și organizațiile în întârziere să binevoiască a se îngriji de achitarea cotizațiilor pe anul în curs.

Casier
prof. Ilie Ardelean

Către intelectualii din partidul Național-Țărănesc din Arad și Județ.

În ședința din 20. Septembrie crt. Delegația Permanentă întregită cu dnii șefi de sectoare a hotărât ca, pentru susținerea ziarului nostru să stabilească o cotizație lunară aparte și în afară de abonamentul anual pentru toți intelectualii partidului nostru.

Această cotizație a fost fixată la suma de Lei 50. — lunar.

Biuroul, Delegației Permanente și șefii de sectoare au hotărât acea-

Noui metode în încasarea impozitelor

Fantezia agenților fiscalului în a născoci metode și mijloace de a încasa impozitele statului și alte impozite, ce se încasează prin intermediul lor, ne-a uimit întotdeauna. Siliți, probabil, și ei, prin ordine severe, recurg la cele mai curioase mijloace, cari, uneori, nu se deosebesc într'un nimic de mijloacele lui Coroiu și tovarășii. Forțarea ușilor, când bietul contribuabil se află la lucrul câmpului, spargerea ferestrelor, deschiderea ușilor cu chei false, ridicarea fără știrea nimănui a orice se află în bățături și 'n casă, sunt lucruri cu totul obișnuite. Sechestrarea persoanelor nu ne mai impresionează

Iată că agenții percepției din Buteni au găsit o nouă metodă, care, datorită originalității sale, merită să fie cunoscută.

Domnu C. T. din acea comună datorează un anumit impozit către o instituțiune din localitate. Omul, nu poate plăti, deși probabil ar

vrea, căci nu câștigă nimic, iar produsele sale nu se valorizează decât la prețuri extrem de mici. Instituțiunea reușește să obțină concursul statului la încasarea impozitului pus de ea.

Agenții percepției, știind că d. C. nu poate plăti în bani, recurg la sprijinul jandarmeriei. Jandarmii duc la post pe d. C. și-l supun la un interogatoriu oarecare. În acest timp agenții se urcă în podul omului, umplu sacii, aduși în acest scop, cu grâu ce găsește și pleacă. Domnul C. este lăsat și el să plece acasă. Reîntors constată că-i lipsește grâul de pe pod. Presupunând că, în timp ce se afla la postul de jandarmi, a fost furat, ziua la amiază, se reîntoarce să reclame și află chiar din gura jandarmilor adevărul.

Precedentul este nou, dar scutește pe d. agent de anumite discuții. L'am redat fără să-l comentăm. Poate împrejurările ne vor sili să revenim.

Măsuri contra Italiei

Se știe că Societatea Națiunilor a stabilit într'una din ședințele sale că Italia a călcat paiful prin atacarea fără motive a Abisiniei.

Pactul prevede în astfel de cazuri sancțiuni. În primul rând măsuri de ordin economic și la nevoie intervenție armată.

Spre a se evita cu orice preț un nou război între națiuni, deocamdată s'au luat în combinație numai măsuri economice. Astfel s'a hotărât să se interzică membrilor societății națiunilor exportul de materii prime și produselor destinate Italiei pentru continuarea războiului, precum și oprirea importului din Italia în țările membre ale Societății Națiunilor.

Sancțiuni financiare în contra Italiei au fost votate de 52 țări. Austria și Ungaria au făcut rezerve.

Războiul italo-abisinian

Nouele știri privitoare la războiul italo-abisinian ce ne am parvenit prin agențiile telegrafice anunță că trupele italiene după cucerire orașului Adua, sub zidurile căruia au suferit decizia înfrângere în în 1897 lăsând în mâna abisienilor peste 2000 de soldați și ofițeri, cărora abisienii le-au tăiat mâna dreaptă și miciorul stâng, înaintează spre centrul țării.

Cele mai proaspete știri anunță că italienii au reușit să pună mâna pe Axum orașul sfânt al abisienilor unde sunt înormântați împărații acestei țări.

Deasemenea se anunță din altă parte că în timp ce unii șefi de triburi abisiniene se predau italienilor și trupele italiene ocupă orașul sfânt Axum, abisiniienii, ocolind grosul trupelor italiene, pătrund în Eritreea, colonia italiană dela Marea Roșie, nordul Abisiniei, încercuind în deșert o importantă coloană italiană.

Se vede că armata abisiniană nu e în obstacol de disprețuit pentru armata lui Mussolini.

sta în credința că intelectualii partidului își dau, în primul rând seama ce importanță are, pentru organizația noastră, susținerea ziarului și că ziarul este nu numai un mijloc de propagare a culturii ci este cel mai potrivit mijloc de propagare al cultului și crezului național-țărănesc și este mijlocul de luptă pentru izbândă ideii **statului țărănesc**.

Aducem aceasta la cunoștința intelectualilor noștri și-i rugăm să facă chestie de onoare și îndatorire către idea pentru care milităm, contribuind la susținerea ziarului nostru „Românul“, organul de lupte naționale în trecut și organ de luptă pentru realizarea „statului țărănesc“ acum.

președinte casier
M Cosma prof Ilie Ardelean

Dnii șefi de sectoare sunt rugați a depune tabloul cu numele persoanelor, cari merg la adunarea dela 14 Noembrie, ce se va ține la București, până cel mai târziu 3 Noembrie. Odată cu tablourile se vor depune și sumele încasate în acest scop Aceasta pentru a se putea elibera legitimație fiecărui participant, fără de care nu se poate călători.

Redactor resp.:

prof. ILIE ARDELEAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

str. V. Goldiș (f. Românilui) Nr. 6.

ABONAMENTUL:

Pentru țărani 100 Lei pe an

Pentru orașeni 200 Lei pe an

Pentru instituțiuni: Pe un an 400 Lei

PUBLIICAȚIUNILE se primesc la administrație

Manuscrisele nu se inapozază.

Tiparul CONCORDIA Inst. de Arte Grafice și Editură S. A., Arad, Str. V. Goldiș No. 6

**CITIȚI
„ROMÂNUL“**